

knak gon-
mün ki-
Az iskola.
i két rom-
, egy pár
melles kö-
magavise-
ájuk után
nak.
en előnyös
ékek mint
henes-gaz-
zemekben
nak alkál-
nyujt fel.
zetőség
rozalt
íval
ésnak
rolg
1189-48
romfi
ya a
szert,
élyes.
tkány
álandó
bható:
-23.
K.
ok.
llett.
Pá.

Szerkesztési iroda
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájjer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Nagybecskerek, 1916.

XIV. évfolyam, 190. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre --- 28 K
Félévre --- 14 K
Negyedévre --- 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetéseket
a kiadóhivatal veszi föl.
Azonkívül az összes hir-
: : deési hirdetés : : :
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap é. u. 5 órakor

Hétfő, augusztus 21.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott telefonjelentései. —

Höfer mai jelentései.

Budapest, aug. 21. Érkezett d. u. 4 óra 10 perckor.

Orosz harctér:

Károly Ferenc József főherceg lovassági tábornok hadseregarcvonala:
Bukovinában a Moldovától nyugatra, Zabietől keletre és délnyugatra fekvő magaslatok visszahodítása alkalmával két orosz tisztet, 188 főnyi legénységet fogtunk el, valamint öt gépfegyvert zsákmányoltunk.
Az ellenség hasztalan erőlködött, hogy az elvesztett területet visszaszerezze.
A Tatár-szorosnál két oldalt folynak a harcok. A helyzet itt változatlan maradt.
Bielonától délre levő vasuti vonal mentén szintén egy orosz támadást vertünk vissza.
Bisztrica fölött Teleponiszknánál és a Dnyesztertől északra tegnap csöndben telt el a nap.
Hindenburg vezértábornagy hadseregarcvonala:
Molarytól és Topieskától délre kisebb eredményes napi vállalkozásaink voltak. Rudkánál és Cserviczinél az oroszok minden kísérlete, amely arra irányult, hogy a nyugati Stochod partjan levő állásaikat kiterjesszék, az ellenség legsúlyosabb veszteségei mellett meghiúsult.

Olasz és délkeleti harctér:

Nincs nevezetesebb esemény.
Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Győzelmes harcaink Macedóniában.

A bolgárok diadalmas előnyomulása Szaloniki felé. — Eltoglalták Demirhisszárt és más helységeket.

Budapest, aug. 21. Szofiából sürgönyzik: A bolgár vezérkar jelenti e hó 20-ikáról:
Csapatainknak a Vardar-völgyben kezdett katonai hadműveletei következtében, amelyek a Strumicától keletre elterülő vidékre is kiterjedtek, balszárnyunk e hó 14-ikén általános támadásba fogott. A Strumicánál előnyomulva megszálltuk Demirhisszárt és az angol-francia hadseregeit, a velük Seresnél vívott ütközet után a Strumica jobb partjára vetettük vissza. A Strumica és Nesta közt operáló hadoszlopok a kapott parancs szerint előnyomultak. A Vardar-völgyben az angol és francia csapatok tíz nap óta támadják Doiran városát délre és délnyugatra előretolt hadállásainkat, anélkül, hogy más eredményt értek volna, minthogy véres veszteségeket szenvedtek. Jobb szárnyunkon levő csapataink után a szerbeket Florinánál megverték, teljes sikerrel hajtják végre a nekik megszabott haditervet. Tegnap megszállták a szaloniki-florinai vasútvonalon Banica és Eksisu városokat s ezzel ismét helyreállították a vasuti összeköttetést Monasztirral. A Prespatától délre Svezda, Biklista és Breznica falvakat foglaltuk el, amiáltal az ellenség összekötő vonalát (az olaszokkal) végleg elvágtuk.
Budapest, aug. 21. A Reutter-ügynökség jelenti Szalonikiból:
Az elkeseredett, kemény, ember-ember ellen folyó küzdelem az ellenség és

a francia-angol csapatok között. Doldceli falu birtokáért tovább folyik. A 17-ikére virradó éjjel az angolok elfoglalták a Doiran körüli magaslatokat. Demirhisszárt és Starcistából az ott levő görög csapatokat a bolgárok elvonásra kényszerítették és a bolgárok megszállták a helységeket.
Budapest, aug. 21. A Havas-ügynökség jelenti Szalonikiból:
Kavalától keletre a bolgár gyalogsági haderők átlépték Nestont és járőreiket Kavala felé tolták előre. Az ellenség a Strumica vidékén megszállotta Lisa, Staraska erődöket. A Strumicától keletre tüzéségünk a bolgárok előnyomulását feltartóztatta. A Doiran-tó körül angol csapatok a Doldceli falu ellen intézett bolgár támadást visszaverték.
Budapest, aug. 21. Genfből sürgönyzik: A Matin tudósítója jelenti:
A macedoniai arcvonalon szombaton sok helyütt heves harc volt. Florinánál a bolgárok és németek előnyomultak s Florina pályaudvarától néhány kilométernyire megvetették a lábukat. A Doiran-tónál Doldceli falu több izben gazdát cserélt.
Rotterdamból sürgönyzik: A Petit Parisien jelenti:
Az entente csapatok az egész macedoniai fronton érintkezésbe jutottak a bolgár és német haderőkkel. Florinánál erős küzdelem volt a bolgár és szerb csapatok között. A franciák a bolgárok offenzíváját nem tartják komolynak.

A romániai helyzet.

Budapest, aug. 21. Bukarestből sürgönyzik:
A múlt heti királyi kihallgatások során Carp a király előtt azt az álláspontját fejtette ki, hogy Romániának a központi hatalmakhoz kell csatlakozni és Oroszország ellen kell harcolnia. Majorescu szintén volt a királynál s ő azt hangoztatta, hogy Romániának továbbra is a barátságos semlegességet kell fenntartania a központi hatalmakkal szemben.
Budapest, aug. 21. Bukarestből sürgönyzik:
A szalonikii fronton történő események és a bolgárok előnyomulása a görög földön rendkívül nagy érdeklődést kelet Romániában. Az oroszbarát sajtó hevesen támadja Bulgáriát s követelik, hogy meg kell büntetni Bulgáriát eljárásáért. Hangoztatják, hogy az oroszok is nagyobb erőfeszítéseket fognak most tenni, hogy Romániára hatást gyakoroljanak.

Andrássy, Apponyi és Rakovszky a királynál.

Budapest, aug. 21. Bernből sürgönyzik:
Andrássy Gyula gróf d. u. fél 1-kor, Apponyi Albert gróf fél 2-kor, Rakovszky István pedig fél 3 órakor Schönbrunnban külön kihallgatáson jelentek meg a királynál. Apponyi Albert gróf kijelentette, hogy a jövőben többször meg fog történni, hogy információkért Bécsbe mennek. Miután mindhárman teljesen egyetértettek, csak egyiküket fogják megbízni, hogy felfogásukat ismertesse a király előtt. Elmondotta, Apponyi azt is, hogy Andrássy Gyula gróf Bethmann-Hollweg németbirodalmi kancellár bécsi utja előtt Berlinben járt s ott alkalma volt az illetékes tényezőknél felfogásukat a legsürgösebb kérdésekről megismertetni.

A nyugati frontról

Budapest, aug. 21. Párisi jelentések szerint, a franciák most csak Verdun előtt támadnak s a Sommenál szünetelnek a hadműveletek, mert ott szenvedett veszteségeiket és a municiót kell pótolniók.

Lord George meg van elégedve a helyzettel.

Budapest, augusztus 21. Rotterdamból sürgönyzik:
Lord George legutóbbi beszédében kijelentette, hogy nagyon meg van elégedve a helyzettel. A fogó — ugymond — mindjobban összeszűrül, hogy a diót összeroppantsa, amely után kiszedhetik a magvát.

A dán kormány lemondása.

Budapest, aug. 21. Berlinből sürgönyzik:
A dán kormány a kis Antillák szigetcsoportjának eladása folytán bekövetkezett helyzet miatt, beadta lemondását.

HIREK.

A torontái orvosok gyűlése.

- Az orvosi díjak fölemelése. —
- Saját tudósítónktól. —

Nagybeeskerek, aug. 21.

A torontálvármegyei orvosgyűlés, mint az Országos Orvosszövetség fiókja szombaton dr. Haidegger Lajos megyei tisztifőorvos elnöklésével közgyűlést tartott.

Az elnök a megjelent tagok üdvözlése után előadta az okokat, amelyek eddig a háborus viszonyok folytán az egyesület közgyűléseinek megtartását akadályozták.

Ezután áttértek a tárgysorozatra, amelynek legfontosabb tárgya az orvosi díjszabás emelésének az ügye volt.

A háborus drágasági viszonyok természetéről folyománya hogy az orvosoknak is emelni kell díjszabásukat, amely különben is a nagy általánosságban igen mérsékelt.

Az orvosok mindenekelőtt a községi és körorvosok törvényhatósági díjszabását kívánják módosítani olyképpen, hogy a községi és körorvosok látogatási díja nappal 2 korona, éjjel 4 korona legyen, a rendelésidő nappal 1 kor. 50 fill., éjjel 3 korona. Kívánják továbbá, hogy a távolsági díj 2-5 kilométernél 5 kor., 5 kilométertől 10-ig 8 korona és 10 kilométeren túl 10 korona legyen. Kisebb fix fizetésű tisztviselőkkel és tanítókkal szemben megmaradna a díjszabás.

A közgyűlés megbizta az elnököt, hogy megfelelő indoklás kíséretében terjeszzen ilyen értelmű javaslatot a törvényhatóság elé.

Kimondotta továbbá a közgyűlés, hogy a többi városok mintájára, úgy mint azt már közöltük, szintén fölemelik az orvosi látogatási és rendelési díjat. Tisztviselőknél 3 korona, másoknál 4 korona lesz a látogatási díj. A háziorvosi díjazást 30 százalékkal emelik föl.

A közgyűlésből kifolyólag az orvosok dr. Haidegger Lajos megyei főorvos vezetésével küldöttségileg tisztelegtek Jankó Agoston udvari tanácsos alispánnál és kérték, hogy a törvényhatósági díjszabás módosítására irányuló kérelmüket a törvényhatóság előtt támogatja.

Hivatalos jelentések augusztus 20-ikáról. A miniszterelnök sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harcéri eseményekről:

Höfer jelentései:

Orosz harcér:

Károly főherceg lovassági tábornok hadseregarcvonala: A Magurán, Moldovától nyugatra több támadást visszavertünk. Német csapatok elfoglalták a Kréta-hegyet. A Gurahowa északkeleti lejtőjén tovább folyik a harc. A Tatár-szorostól északra az ellenség erősebb előretörései megfiúsultak. Horozankától délre ágyútűzünk szétugrasztott egy előrenyomuló orosz oszlopot. Hindenburg vezértábornagy hadseregarcvonala: Kisielinél német osztagok elfűzték az ellenséget néhány előretolt árkából Rudka-Czerwiszenél, ahol az oroszok a folyó nyugati partjára nyomultak előre, eredményes ellentámadásunk van folyamatban. Az ellenség hat tiszte, háromszázhatvanhat főnyi legénységet és hat gépfegyvert hagyott a szövetségesek kezében.

Olasz és délkeleti harcér:

Különösebb esemény nem történt.

A német nagy főhadiszállás jelentései:

Nyugati harcér:

A Sommetól északra a harci tevékenység lassankint ellanyhult. Auwillersnél a közelhar-

cok estig tartottak. Az angolok elszigetelt támadásait Posierestől északnyugatra és a Foureaux-erdő mindkét oldalán visszavertük. A most ellőttünk fekvő jelentések szerint az augusztus 18-iki támadásban legalább nyolc angol és négy francia hadosztály vett részt. A Maastól jobbra az ellenség a thiaumont-fleury-i szakaszon tegnap este megismételt támadással Fleury faluba ismét behatolt, egyebütt azonban visszavertük. Thiaumont-erdtől északnyugatra és a Chapitra-erdőben az ellenség kézigránát támadásai eredménytelenek maradtak. Fromellesnél, a Liewintől északnyugatra visszavertük az angol járőröket. Leintrey-nél néhány foglyot ejtettünk.

Keleti harcér:

Hindenburg vezértábornagy arcvonala: A Berezinánál, Djeljatitschitől északkeletre az oroszok átkelési kísérleteit megfiúsítottuk. A Rudka-Czerwiszeze mindkét oldalán a Stochod mellett a nyugati partra előnyomult ellenséges csapatokkal meg folyik a harc. Itt az eredményes ellentámadás alkalmával hat tiszte és háromszázhatvanhat főnyi legénységet elfogtunk és hat géppuskát zsákmányoltunk. Kisielinél keletre az oroszokat néhány előretolt árkából kivetettük. Károly főherceg lovassági tábornok arcvonala: A Kárpátoktól északra nem volt lényegesebb esemény. Az erdős-hegységben német csapatok elfoglalták Zabittól délre a Kréta-magaslatot és visszaverték a Magurán az ellenség erős támadását.

Balkán harcér:

A Persba-tótól délre Balicat elfoglaltuk. Az Ostrow-tótól északra a szerb Drina-hadosztályt az uralgó Dzemaat jeri és Meterie tepesi magaslatokról elűztük, ellentámadásait visszavertük.

A Wolf-ügynökség jelenti:

Tengeralattjáróink augusztus tizenkilencedikén az angol keleti tengerpart vizein egy ellenséges kiscirkalót és egy torpedórombolót elsüllyesztettek, egy másik kiscirkalót és egy sorhajót torpedó találatokkal súlyosan meg rongáltak. — Tengerészeti vezérkar főnöke.

—Szent István napja. A tegnapi vasárnapra esett Szent István király emlékünnepe. Mint mindegyütt az országban, nálunk is kegyeletes díszel áldoztak az első magyar király emlékének. Szombaton az előestén kivilágították a várost, a házak lobogódíszát öltöttek, tegnap vasárnap délelőtt pedig ünnepi istentisztelet volt a róm. kath. plébánia templomban. A misét Magyary Pál pápai kamarás apátplébános szolgáltatta díszes segédlettel s a misén megjelentek a polgári és katonai hatóságok Jankó Agoston udvari tanácsos alispán vezetésével. Kivülük még nagyszámú hívőközönség töltötte meg a templomot.

— Hősök halála. Burget Józsefnagybeeskereki főgimnáziumi tanárt súlyos gyász érte. Mint ugyanis részvétellel értesülünk, egyetlen fia, Burget Győző tanárjelölt, 29. gyalogezredbeli tartalékos zászlós az északi harc-téren augusztus 14-ikén 23 éves korában hősi halált halt. A mélyen sujtott családot általános részvét környezi.

Ugyancsak gyászba borítottak a legutóbbi északi harcok egy másik nagybeeskereki családát is. M a y e r Henrik bankigazgató 20 éves fia, M a y e r Jenő banktisztviselő, 29. gyalogezredbeli egyéves önkéntes tizedes a másik elesett hős, akit szintén az északi harc-téren egy őráraton ért az ellenség golyója, amelyetől hősi halált halt. Az elesett fiatal hősen Mayer Aurél, a Közgazdasági Bank vezérigazgatója testvéreccsét gyászolja. A család iránt szintén általános részvét nyilvánul meg.

— A munkások rokkant és nyugdíj-egyletének népnünpélya. Tegnap folyt le a Magyarországi munkások rokkant és nyugdíj-egylete nagybeeskereki fiókjának jótékony népnünpélya és hangversenye. A népnünpély délután négy órakor kezdődött a Plank-kertben, ahol eleven színes élet uralkodott. Nagy közönség hullámozott állandóan a kertben, ahol különböző sátrak voltak, amelyekben tréfás mókát üztek. E mellett a 12. gyalogezred ze-

nekarának kitűnő muzsikája mellett coriandoli és confetti dobálással sorakozott a közönség. Este kilenc óra felé a közönség bevonult a kasszinó nagytermébe, ahol gazdag műsorú hangversenyben volt része. A hangversenyt az alkalmi dalárda szép éneke vezette be Feketics Ferenc vezetésével. Azután következtek Reller Kornél, Stecher Adél művészi hegedűszámai Székely Emma és Wurgovics Miklós zongorakiséretével, majd Gilde Vendel zeneiskolai tanár pompás tárogatójátéka, amelyeket mind zajos tetszéssel honorált a közönség. Jól mulatott a publikum Schmidt M.-nek a gráci orfeum tagjának jóízű humoros előadásán. Nagy elismerés kísérte Nagy Józsa művészi zongorajátékát s Opolczer Jenőné szép énekét. A mükedvelő előadást a „Barátság” című egyfelvonásos vígjáték rekesztette be, amelyet ügyesen adtak elő: Schuld Ferenc Fülöp, Kuszi Erzsike, Parlagi Béla, Müller Margitka és új. Pretz Antal. Végül a 12-ik gyalogezred zenekarának hangversenyében gyönyörködött a közönség, amely az Obrucsa Rudolf karnagy kiváló vezetésével előadott zeneszámokért zajos tapsokkal fejezte ki elismerését. A késő éjjeli órákba nyult bele a kitűnően sikerült népnünpély vége s a közönség egy kellemes nap emlékével oszlott szét s a szórakozás mellett áldozott a nemzedék, a hadirokkantak és munkásrokkantak javára is.

— Bevonulási hirdetés. A városi katonügyi hivatal falragaszokon bevonulási hirdetményt közöl, amely szerint a 1885. évtől 1897. évig bezárólag terjedő időközben született, továbbá a népfölkelésről vagy a hadiszolgáltatásokról szóló törvény alapján ki-rendelt (igénybevett), de ezen szolgálatból időközben elbocsátott összes 1865-1897. évi születésű magyar állampolgárok (munkások, kocsisok, hajcsárok, stb.), ha a megtartott népfölkelési bemutató szemlén, népfölkelési felülvizsgálaton, pótszemlén vagy útszemlén népfölkelési fegyveres szolgálatra alkalmassá találtak, 1916. évi augusztus 28-án (legkésőbb délelőtt 11 óráig) — amennyiben nemszerint felmentve nincsenek — a népfölkelési igazolványi lapon feltüntetett m. kir. honvédkiegészítő, illetőleg es. és kir. kiegészítési kerületi parancsnokság székhelyére népfölkelési tényleges szolgálatra bevonulni tartoznak. Mindazok a fent említett születési érvolyamokba tartozó egyének, kik önkéntes belépés folytán a m. kir. honvédségbe vagy a cs. és kir. közös hadseregbe (akár mint egyévi önkéntesek is) fent megjelölt napig besoroztat-tak, tényleges szolgálatra szintén 1916. évi augusztus 28-án kötelesek bevonulni.

— Halálozás. Özvegy Orsó Erzsébet augusztus 16-ikán Rezsőházán 82 éves korában hosszabb szenvedés után meghalt. Az elhunyt köztisztviselőben álló matrónát, akiben Orsó Gáspár bégaszentgyörgyi jegyző édesanyját, Wattay-Pelbárt Dezsőné pedig nagyanyját gyászolja, szombaton temették el Rezsőházán nagy részvét mellett.

— A városi zeneiskola új tanéve. A nagybeeskereki városi zeneiskola szeptember hó 1-én nyitja meg III. évi tanfolyamát. A tanítás két tanfolyamból áll: előkészítő (kezdők részére) és gyakorló tanfolyamból (haladók részére). Az oktatás zongora, vonós- és fuvó-hangszerekre: délelőtti, délutáni és esti órákban négyes csoportban történik. Minden tanuló az általa választott főtárgyból hetenkint 3 órát kap, ezenkívül minden héten 1 órát a zeneelméletből s az összhangzattanból. Az iskola az év végén bizonyítványt ad a tanulók előmeneteléről. Beíratási díj 5 korona, tandíj minden szakon évi 100 korona, az esti tanfolyamért 140 orona, ami havi részletben is fizethető. A beíratásokat minden nap d. e. 9-11-ig és d. u. 3-5-ig, az iskola irodájában (Ferenc József-tér 4. I. emelet) Gilde Vendel, városi zeneiskolai tanár, látja el.

— Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára! Hadsegélyező Hivatal főpénztára, Képviselőház.

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Kedden, 1916. évi augusztus hó 22-ikén az első kaland.

A világhírű Amerikan Cinema remek felvétele.

Minden előadás egy befejezett cselekmény.

Amerika leánya.

Egy dollárkirálynő csodálatos kalandjai 15 fejezetben. Irta Charles Goddard. Előadják a leghíresebb amerikai színészek

Az előadások mindenkor délután 6 órakor és este 9 órakor rendes helyárral lesznek megtartva.

— A király születésnapja Ujzozorán. Mint Ujzozoráról írják, ott őfelsége 86-ik születésnapját kiemelkedő pompával ünnepelte a lakosság, élén az egész intelligenciával. Csütörtökön este fényes és pazar kivilágítás volt, pénteken délelőtt 11 órakor pedig a román templomban a lakosság, az egész intelligencia részvételével megjelent és Konopán Honor gör. kel. román plébános pontifikált megfelelő segédlettel s mise után szép beszéddel méltatta e nap nagy jelentőségét, párhuzamot vonva az evangélium ama részével, melyet Krisztus urunk használt a farizeusokkal szemben „Add meg ami a Cézáré a Cézárnak, — ami az Istene, az Istennek”, a továbbiakban buzdította a román polgárságot a lojalitásra és a haza iránti szeretet további ápolására és fejlesztésére, végre kérve az Isten áldását a hadakozó hadiakra és igazságos ügyünk diadalmas befejezésére.

— Hadifénykép kiállítás. A m. kir. honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatala Károly István és József cs. és kir. főherceg védnöksége mellett folyó véi október hó második felében Budapesten hadi fényképkiállítást rendez, melynek tiszta jövedelme a háboruban elesett hősök özvegyei és árvái javára fordítatik. Kiállításra kerül minden a háborúra vonatkozó, akár a harctéren, akár a mögöttes országokban eszközölt felvétel, amely tárgyának háborus vonatkozásánál vagy érdekességénél fogva a kiállításra alkalmas és a művészi mértéket megüti. A kiállításra szánt kép negatívja és a tartós technikai eljárással lehetőleg 18x24 cm. nagyságban készült, fél nem ragasztott és nem keretezett másolat f. évi szeptember 15-ig a Hadsegélyző Hivatal címére (Budapest, V., Akadémia-utca 17. z.) küldendő. A felvevők nevének, a felvétel helyének és idejének megjelölésével ellátott, kiállított képek legjobbjából egy külön gyűjtemény készül, melynek egyik példánya a m. kir. honvédelmi minisztérium gyűjteményében, másik példánya a cs. és kir. hadi-levéltárban Bécsben helyeztetik el, ahol mit a nagy idők leghitelesebb emléke, kutforrásul szolgál majd messze századok történetíróinak és hangosan hirdeti késő unokáknak a magyar nemzet hősiességét, bátor kitartását és nemes lelkesedését. A hadsegélyző hivatal ezért azon kéressel fordul a magyar katonákhoz, lássák el minél több képpel a kiállítást és vegyenek minél nagyobb számban részt a hatalmas küzdelmüket, szenvedéseiket és győztes kitartásukat a távol jövő nemzedékei számára megörökítő emlék létrehozásában.

— A dollárkirálynő csodálatos kalandjait mutatja be ezen a héten a Mózi az „Amerika leánya” című filmkolosszusban. Ez a harmincezer méteres filmóriás három fejezetben kerül színre s a dollárkirálynő három kalandját tárja elénk a legmesteribb főlvételekben, a filmtechnika legökéletesebb eszközeivel. Az új filmsoda első fejezete a dollárkirálynő első kalandjával holnap kedden kerül színre két előadásban d. u. 6 órakor és este 9 órakor. A második kaland csütörtökön, a harmadik szombaton kerül színre. Mind a három kaland a mellett egy befejezett egész képez. A páratlan film, amelyben Amerika leghíresebb színészei szerepelnek, méltán megérdemli az érdeklődést.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 3 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 3 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

Katonáink étlapja a harctéren.

— Levél az olasz harctérről. —

Olasz harctér, jul. 20

Katonáink bizony éhezni és szomjazni is megtanultak a San Martino és a San Michele sziklaállásaiban. A nagy isonzoí csaták alatt, amikor az olaszok a rajvonali mögé vitték a pergőtűzet és mintegy füstölő, izzó, sístergő acélfüggönyvel zárták el az állások védőit, ami lehetetlenné tette a közlekedést, a honvédek étel és ital nélkül túrték szenvedtek, véreztek, küzdöttek. Dühödt és elbuzult hősiességüket még megacélozta, hatványozta kiszáradt torkuk és korgó gyomruk, szédülten, tántorogva, vérbeborult szemmel forgatták a szuronyt, tört, fokost, buzogányt az olasz holttestek szászámra fekdtek az árkokban, az árkok előtt és a drótmezőben, irgalmatlanságuk határt nem ismert.

Az aránylagos nyugalom idején, ami alatt állandó tüzéségi, puska- és kéziármát harcot értsünk, a parancsnokság minden rendelkezésére álló eszközzel kárpótolja honvédek az elmúlt és így el is felejtett nyomorúságért. A rajvonalba máhásállatok szállítják a tiszt és legénységi ebédet, reggelit egyszerre. Az olasz persze hozzávetőleg tudja az ételszállítók idejét, helyenkint be is látja az utakat és így ezek a derék máhásállat-vezetők ágyutüzben viszik fel társaik ennivalóját, mégsem késnek soha egy pillanattal sem, tudják, hogy mennyire várják, lesik őket a honvédek odafenn. A San Martinon való tartózkodásom idején katonáink heti étlapja a következő volt:

Julius 9-én: marhahus, zöldbab főzelékkel.

Julius 10-én: huskonzerv burgonyafőzelékkel.

Julius 11-én: marhahus káposztafőzelékkel.

Julius 12-én: marhahus szárazbabfőzelékkel.

Julius 13-án: marhahus káposztafőzelékkel.

Julius 14-én: marhahus zöldbabfőzelékkel.

Julius 15-én: marhahus gerstlivel.

Mindennap persze levest is.

Én is kaptam a legénység reggelire:

Julius 9-én: két főtt tojást.

Julius 10-én: 50 gramm szalonnát.

Julius 11-én: 50 gramm nyári kolbászt.

Julius 12-én: 50 gramm szalonnát.

Julius 13-án: 50 gramm nyári kolbászt.

Julius 14-én: 50 gramm szalonnát.

Julius 15-én: 50 gramm házilag készült nyári szalámit.

E hét két napján fejenként fél liter sört, öt napon fejenként negyed liter bort. Ezenkívül kaptam a legénység fejenként hat deciliter forró feketekávé és hűsítő italnak naponta 12 hektoliter grog vagy felváltva hideg tea készült; a rajvonalba naponként a legénység számára száz hektoliter friss ivóvizet szállítottak. Fejenként mindennap kijárt a honvédeknek tíz cigarettára vagy egy fél csomag pipadobány. A napi kenyéradag: egy fél kenyér.

Az állásokban szolgálatot teljesítő tiszték étlapjából is közlök mutatót. Például a vacsora-étlapot, ami legjobban jellemzi az étkezést. Ime néhány napi vacsora-étlap.

1. Zöldbaleves, tüzdelt bélszín burgonya főzelékkel és ugorkasalátával, linczi tortaszelet. — 2. Becsínált leves, rucapörkölt makarónival és mandulás kifli. — 3. Kalarábéleves, szalonnás marhasült, zöldbabfőzelék és palaesinta. — 4. Grizgaluskaleves, tökkáposzta főzelék marhasülttel és csokoládérollni. — 5. Burgonyaleves, gombásült makarónival és ugorkával, turóskifli.

Reggelihez kap a rajvonali tisztikara felváltva tojást, sonkát, sajtot, házilag készült császárhúst és krinolinurstot, olyan mennyiségben, hogy lunch-re is marad belőle elegendő. Fejenként minden tisztnek kijár naponta egy üveg ásványvíz, egy üveg sör vagy három deci bor. Hűsítő italnak málnaszörpöt adnak. Az ezrednek nyolc fejős tehene is van. Ezenkívül minden tiszt kap egy hétre egy tejkonzervet, ami igen bevált.

A tiszt étkezést termoforokban, a legénységét főzőládákban szállítják az első vonalba, úgy hogy az étel friss és meleg marad, amikor kiérkezik.

Későn délután jövök a San Martinoról és a völgyben találkozom a máhásállatok végtelen láncával. Az ut szélén ballagnak, a kis, szívós hegyi lovacskák és mellettük a nagybajuszú, buskomoly magyar vezető. Ember és állat összeforrtak, megkedvesedtek, hűséges barátok lettek a közös veszedelemben, amely

a végzet bizonyosságával fenyegeti őket; túl a hegyen lesben áll, a megfigyelő sziklapárkányán, vagy az ég peremén himbáló sárga ballon telefonjánál. Megszórták az öreg legények, hozzátörődtek az apró lovak és lehorasztott fejjel egyazon tempóban tapossák a köveket. Az állat ösztönei finomabbak, mint az emberéi; csudálatosan ismerik a terepet a lovacskák, figyelmeztetés nélkül galopponznak, lebuknak, változtatják a lépést, ahogyan az országút, vagy futóárok mélysége, magassága parancsolja. Minden utnál megbeszül néhány. És láttam a vezetőt térdén a porban egy máhásállat kibúrt testét simogatva.

— Elhagyta Pista, — sóhajtott a vén katona — most már kim marad nékem Taliánországban, Pista, Pista...

L. M.

Torontálujfalu község elöljárótól.

1076—1916. szám.

1165—1

Hirdetmény.

Torontálujfalu község elöljárósága ezenel közhírré teszi, hogy egy darab 8 éves fehér tehén, melynek mindkét combján S. R. F. jegy látható, a község határában bitangságban találtatott, mely ez évi szeptember hó 3-án délelőtt 9 órakor Torontálujfalun nyilvános árverésen eladatrai fog, ha tulajdonosa jogos igényét ezen időig a község elöljáróságnál nem igazolja.

Torontálujfalu, 1916. aug. 16-án.

Községi elöljáróság.

Egy ügyes

Vásárló

ajánlkozik házhoz.
Ért fehérmű-, ruhavarrást
és szép kézimunkát.

Tudakozódni lehet Vadsártér 1. sz. a.
Oszuszkynénál.

1158—44

A Temesvári-utca 41. számú házban egy

lakás

3 utcai, 1 udvari szoba, fürdőszoba és
megfelelő mellékhelyiségekkel

azonnal kiadó.

Bővebbet Temesvári-utca 34. sz. alatt

A városi villammű irodájába

egy a könyvelésben jártas,
— jó írással bírő —

gyakornok

azonnali belépésre kerestetik.

Rokkant katonák előnyben részesülnek.

1158—21

Butorozott kétszobás

garçonlakás

kiadó

Deák Ferenc-utca 7.

1132—x1

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József hlg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Alt.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fedrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Butorgyár:

Beneze A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Gattmann Jakabné és fiai, Kültel

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 2.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.

Ékszerészek:

Mesznik E. özvegye, Hunyadi-utca.

Dobgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Megyeház-utca, a m. kir. posta-
épülettel szemben.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Háló, kötéláru kereskedés:

Konkoly Róza I. és Testvérei, József Fő-
herceg-utca 5.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműáru-, rövidáruüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társa.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sírkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferencz József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
'Pest városához' c. szálloda, Megyeház-
utca.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelék.
Schwirllich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Beneze A. és fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-söresarnok.
Tóth és Noriszán, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket

jutányos árértékű

Torontál

pol. napilap kiadéhvafala.